Nowy Czas

Nr 123 - rok III. Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorki, czwartki i soboty | Jędrzejów, piątek 17 października 1941 r. | Odbito w druk. „Nowy Czas" Jędrzejów Rynek 1 Telefon nr 50 | Cena 20 groszy

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 50.— Oddział w Kielcach: M. Klebâbczy, ul. Sienkiewicza 39 m. 2.— Prenumerata miesieczna w Jedrzejowie 2.00zł, pod opaską 2.75zł.

Przeszło 3 miliony jeńców

Ostateczne zniszczenie bolszewików okrążonych koło Wjaźmy

Przeszło 500.000 jeńców wziętych w samej tylko podwójnej bitwie pod Briańskiem i Wiaźmą — Niemieckie ścigacze zatopiły koło wybrzeża brytyjskiego 6 nieprzyjacielskich okrętów handlowych pojemności 18.000 brt. Skuteczne bombardowanie ważnych obiektów wojennych w Moskwie

Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z Głównej Kwatery Adolfa Hitlera w dniu 14 października: Na wschodzie operacje przybierają przebieg zgodny z przewidywaniami. Siły nieprzyjacielskie zamknięte w rejonie Briańska zostały rozbite na kilka grup. Niszczenie ich w ciężkim terenie leśnym czyni dalsze postępy. Już wczoraj liczba jeńców, wziętych dotychczas do niewoli w toku podwójnej bitwy pod Briańskiem i Wiaźmą, dosięgła 350 000. Liczba ta stale wzrasta. Samoloty bojowe bombardowały w nocy na 14 października z dobrym skutkiem ważne obiekty wojenne w Leningradzie. Ścigacze w nocy na 13 października dokonały wypadu na rejon wybrzeża brytyjskiego i zaatakowały nieprzyjacielski transport konwojowany, płynący pod silną ochroną kontrtorpedowców, ścigaczy i samolotów. Pomimo silnej obrony i wielokrotnie staczanych walk z przeważającymi siłami obronnymi, ścigacze zatopiły 6 uzbrojonych okrętów handlowych o łącznej pojemności 18.000 brt. Następnie powróciły one bez żadnych ważnych strat. Ubiegłej nocy dokonano ataków lotniczych na kilka lotnisk brytyjskich. Podczas nalotów samolotów brytyjskich na tereny okupowane w okolicy Kanału La Manche, nieprzyjaciel poniósł w dniu wczorajszym ciężkie straty. Myśliwce, artyleria przeciwlotnicza i artyleria marynarki zestrzeliły 31 samolotów nieprzyjacielskich. Jeden własny samolot zaginął. Bombowce brytyjskie zrzuciły ubiegłej nocy bomby rozpryskowe i zapalające na różne miejsca w Niemczech zachodnich i na terenach nadbrzeżnych w Niemczech północnych. Myśliwce nocne, samoloty bojowe i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły 5 samolotów nieprzyjacielskich.

Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Adolfa Hitlera w dniu 14 października: Siły przeciwnika okrążone w rejonie Wiaźmy zostały obecnie ostatecznie zniszczone. Również zniszczenie oddziałów nieprzyjacielskich w kotle pod Briańskiem postępuje w niepowstrzymaną siłą. Liczba jeńców, wziętych do niewoli w tej olbrzymiej podwójnej bitwie wzrosła w międzyczasie do przeszło 500 tys. Wzrasta ona w dalszym ciągu z godziny na godzinę. Ogółem liczba jeńców sowieckich, wziętych do niewoli od początku kampanii wschodniej, znacznie przekroczyła już dotychczas 3 miliony.

Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Adolfa Hitlera w dniu 13 października: Operacje na froncie wschodnim mają przebieg zgodny z planami. W czasie ścigania resztek nieprzyjaciela, które zdołały się ocalić w bitwie nad Morzem Azowskim, doścignięto i zniszczono grupę wojsk sowieckich. Tysiąc jeńców i 33 armaty wpadły w nasze ręce. Na terenie operacyjnym na wschód od Dniepru pewien pułk chorwacki przeszedł chrzest bojowy. Zniszczenie sił sowieckich, okrążonych koło Wiaźmy, zbliża się ku zakończeniu. Pod Leningradem odparto wielokrotne próby wyłamania się nieprzyjaciela, przy czym zadano mu bardzo ciężkie straty. Samoloty bojowe bombardowały w ciągu ubiegłej nocy ważne obiekty wojenne w Moskwie.

W toku walki przeciw Wielkiej Brytanii samoloty bojowe w nocy na 13 października atakowały bardzo skutecznie centrum przemysłowe Manchester oraz miasto portowe Hull. Dalsze ataki lotnicze skierowane były na lotniska i obiekty portowe w Anglii wschodniej i południowo-wschodniej. Jeden samolot bojowy zatopił na wschód od Great Yarmouth okręt handlowy o pojemności 8.000 ton. Dalekonośna artyleria armii lądowej oraz marynarki wojennej ostrzeliwała radiostację w Dover, przy czym skuteczność tej akcji została potwierdzona obserwacjami. W rejonie Kanału la Manche myśliwce niemieckie zestrzeliły w dniu wczorajszym 6 samolotów brytyjskich i dwie łodzie patrolowe. W Afryce Północnej wojska niemiecko-włoskie dokonały w nocy na 10-go października br. skutecznego lokalnego ataku w rejonie Tobruku. Przeciwatak brytyjski dokonany przy poparciu broni pancernej został odparty. W nocy na 12 października bombardowano miasto i port w Tobruku, przy czym w walkach lotniczych zestrzelono 5 myśliwców brytyjskich.

Ubiegłej nocy pewna liczba bombowców brytyjskich nadleciała nad Niemcy północno-zachodnie, zachodnie i południowe i zrzuciła w kilku miejscach bomby rozpryskowe i zapalające. Ludność cywilna poniosła straty w zabitych i rannych. W kilku miejscach zostały zniszczone lub uszkodzone budynki. Nocne myśliwce zestrzeliły 9, artyleria przeciwlotnicza 4 bombowce brytyjskie.

Włoski komunikat wojenny z wtorku. W Afryce Północnej odparto ponowną próbę ataku nocnego na jedną z naszych pozycyj na froncie Tobruku. W czasie akcji bojowej, jaka wywiązała się bezpośrednio potem, odparto szybko oddział nieprzyjacielskich wozów pancernych ogniem naszej broni pancernej, oraz dzięki interwencji czołgów niemieckich. Na froncie Sollum działalność artyleryjska. W czasie utarczek lotniczych nad Bug-Bug i Sollum myśliwce niemieckie zestrzeliły 5 samolotów angielskich. Samoloty nieprzyjacielskie bombardowały ponownie Dernę, nie powodując żadnych ofiar, i zrzuciły bomby na port w Trypolisie, przy czym wszystkie bomby wpadły do morza. Jeden samolot zestrzelono. W Afryce Wschodniej, w rejonie jeziora Tana silne oddziały wywiadowcze naszych wojsk dokonały szeroko zakrojonych wypadów wywiadowczych. Na wschodniej części Morza Śródziemnego nasze samoloty torpedowe dokonały niespodziewanego ataku na eskadrę floty nieprzyjacielskiej, składającą się z dwóch statków liniowych, kilku krążowników i kilku kontrtorpedowców. Pomimo gwałtownego ognia artylerii przeciwlotniczej naszym dzielnym lotnikom udało się zrzucić celnie torpedy na jeden statek liniowy i jeden krążownik 10.000 tonowy, który pochylił się silnie na falach. Wszystkie nasze samoloty, wśród nich także uszkodzony, którego załoga jednak nie poniosła żadnego szwanku, powróciły do naszych baz powietrznych. Samoloty, które dokonały skutecznej akcji torpedowej znajdowały się pod rozkazami pilotów porucznika Cesare Graziani, Carlo Faggioni i Giusseppe Cimicchi. We wtorek we wczesnych godzinach porannych eskadry myśliwskie naszej floty lotniczej zaatakowały w locie zniżonym lotnisko w Micabba na Malcie. Trzy nieprzyjacielskie samoloty zostały zniszczone na ziemi, inne ostrzeliwano skutecznie ogniem karabinów maszynowych. Nasze eskortujące samoloty myśliwskie uwikłały się w walkę z nieprzyjacielską eskadrą lotniczą, przy czym zestrzeliły dwa samoloty. Z naszej strony nie zginął przy tym ani jeden samolot.

Włoski komunikat wojenny z poniedziałku brzmi: Na froncie Tobruku nieprzyjaciel ponowił swe próby ataków, które zostały natychmiast zduszone ogniem naszych wojsk. Samoloty włoskie i niemieckie bombardowały skutecznie różne obiekty w Tobruku oraz instalacje kolejowe, lotniska w Marsa Matruk, przy czym spowodowano dalsze zniszczenie. Lotnictwo nieprzyjacielskie atakowało Benghasi i Trypolis. Zrzucone bomby trafiły kilka domów, tylko jedna osoba odniosła rany. Na odcinku Gondaru nasze oddziały wywiadowcze pobiły i zmusiły do ucieczki wysunięte oddziały nieprzyjacielskie.

Królewskie Targi Wschodnie przed nowymi zadaniami

W niedzielę minister gospodarstwa Rzeszy Walter Funk dokonał w uroczystej formie otwarcia 29-tych niemieckich Targów Wschodnich w Królewcu. Adolf Hitler nadesłał z okazji otwarcia Targów depeszę, w której następujące nakreśla ich cele:

„Führer i Kanclerz Rzeszy — Główna Kwatera Führera 5 X. 1941 r.

Nowe warunki na wschodzie, stworzone dzięki ofiarnej akcji żołnierzy niemieckich, otwierają 29-tym Niemieckim Targom Wschodnim nowe drogi do gospodarczego wcielenia niezmierzonych obszarów. Życzę im w tych wysiłkach nowego pełnego sukcesu. Adolf Hitler".

Oprócz ministra Rzeszy dra Lammersa i szefa SS Himlera, swoje wizyty w Królewcu zapowiedzieli: ambasador cesarstwa Japonii Oshima, ambasador królestwa Włoch Alfieri i wiele innych osobistości.

Alarmowe sygnały z Londynu

Według informacyj Associated Press z Londynu pewien wojskowy rzeczoznawca, którego nazwisko nie zostało podane, domaga się wysłania znajdujących się obecnie na terenie Iranu wojsk brytyjskich na północ, któreto wojska miały pospieszyć z pomocą Sowietom dla obrony Morza Azowskiego i Kaukazu. Jak wynika z treści depeszy, jest rzeczą wątpliwą, aby wojska brytyjskie przybyły tam na czas. Associated Press ponadto informuje, jakoby brytyjskie czynniki wojskowe odniosły wrażenie, że pomoc angielsko-amerykańska jest spóźniona.

Godziny zaciemniania

na obszarze Generaln. Gubernatorstwa

Od dnia 11 października br. do dnia 20 października 1941 r. obowiązani są wszyscy mieszkańcy na terenie Generalnego Gubernatorstwa do zaciemniania okien, przy czym początek zaciemniania przypada na godzinę 17.50, zaś koniec na godzinę 7 rano. — Przypominamy, że nieprzestrzeganie powyżej podanych godzin, pociąga za sobą surowe kary.

Wiażma i Briańsk

Wskutek ostatnich sukcesów armii niemieckiej, ośrodkiem zainteresowania całego świata stały się nagle dwie miejscowości Wiażma i Briańsk, o których dotychczas nawet w samej Unii sowieckiej niewiele wiedziano.

Wiaźma jest małą mieściną, liczącą około 22.000 mieszkańców, i ma jedynie pewne znaczenie jako punkt węzłowy kolei Smoleńsk-Moskwa, oraz linii przebiegającej z północy na południe. Posiada ona kilka fabryk a to dlatego, iż miejscowość ta znajduje się na północnym krańców t. zw. moskiewskiego zagłębia węgla brunatnego, rozlegającego się daleko na zachód. Na podkreślenie zasługuje jeszcze fakt, iż Wiaźma w latach dobrej koniunktury była ośrodkiem terenów rolniczych, na których produkowano znaczne ilości masła.

Briańsk, położony o 220 km na południe ma nieco większe znaczenie, gdyż jest on miastem przemysłowym, liczącym prawie 90.000 mieszkańców. Przecinają się tu nawet 3 linie kolejowe, a ponadto kilka mniejszych arteryj komunikacyjnych. Państwowe zakłady energetyczne o sile 22 tysiące kilowat czerpie swą energię z wielkich pokładów torfu, które poza tym również w innych dziedzinach tego przemysłowego obszaru jest wykorzystany. W mieście tym znajduje się również huta szkła, pokrywająca zapotrzebowanie tego obszaru centralnej Rosji sowieckiej. Spośród znaczniejszych zakładów przemysłowych wymienić należy jeszcze zakład zbrojeniowy, produkujący lawety i przody armatnie, ponadto fabrykę maszyn transportowych oraz kopalnię węgla.

Na podstawie ewidencji nazwisk prowadzonej przez niemiecki obóz przejściowy jeńców wojennych — Anglików stwierdzono 717 osób, zaś liczba stwierdzonych wypadków śmiertelnych wynosi 1.280. Wobec powyższego w ciągu 12 tygodni lotnictwo brytyjskie utraciło 1.997 członków załóg samolotów zarówno jako jeńców, jak i poległych. Do liczby tej dojdzie odpowiednia wielka cyfra Anglików, którzy wskutek zestrzelenia samolotów nad Kanałem La Manche ponieśli śmierć, jednakże nazwisk ich ani cyfr nie dało się ustalić.

Strefa ogniowa byłej linii Maginota, na której po zakończeniu kampanii na zachodzie znaleziono najfatalniejsze stosunki rolnicze, została dzięki energicznej akcji zorganizowanej tam grupy roboczej znów należycie zagospodarowana i oddana pod uprawę ziemiopłodów. 130.000 hektarów zupełnie zapuszczonej ziemi w tym rejonie zamieniono na urodzajne pola i zwrócono rolnikom z 277 gmin wiejskich, którzy poprzednio musieli odstąpić swe pola na rzecz linii Maginota. W chwili obecnej rolnicy dokonują zbiorów ziemniaków.

Ostatnie rozporządzenie szefa państwa chorwackiego dotyczy zupełnego odżydzenia chorwackiego rynku pracy i własności nieruchomej. Nowe rozporządzenie upoważnia państwowy naczelny urząd odbudowy gospodarczej do upaństwowienia każdego żydowskiego przedsiębiorstwa oraz każdej żydowskiej posiadłości ziemskiej, lub nieruchomości miejskiej, celem przekazania jej następnie w razie powstania odpowiednich warunków w prywatne ręce chorwackie. Państwowy urząd odbudowy decyduje według swobodnej oceny o wysokości odszkodowania i sposobu jego spłaty, przeciwko rozstrzygnięciomiego urzędu nie ma żadnego środka prawnego.

Jak donoszą z Tokio wojska japońskie okrążyły i rozbiły szereg dywizyj czungkingskich w rejonie Singkiang-Suikin.

Trzecie ciągnienie loterii liczbowej

W dniu 11. X. odbyło się trzecie ciągnienie loterii liczbowej. Wylosowano następujące numery:

Pierwsze wywołanie: 70.
Drugie wywołanie: 53.
Trzecie wywołanie: 55.
Czwarte wywołanie: 10.
Piąte wywołanie: 87.

Powyższe wyniki podajemy bez gwarancji.

Znaczenie bitwy nad Morzem Azowskim

Bitwa na północ od morza Azowskiego ma nie tylko znaczenie strategiczno-taktyczne, lecz przyczynia się w dalszym ciągu do decydującej akcji, mającej na celu zniszczenie ośrodków zbrojeniowych. Grupa operacyjna Budiennego została obecnie — jak podkreślają w dobrze poinformowanych kołach — również zniszczona. Tym samym usunięto ostatnią przeszkodę, która w postaci olbrzymich mas żołnierzy stanowiła ostatnią ochronę zagłębia Donieckiego. Obecnie bolszewicy mogą jedynie jeszcze przeciwstawić się pochodowi niemieckiemu swymi rezerwami w pośpiechu zorganizowanymi. Teraz nie ma bowiem już żadnej regularnej armii, czy też grupy operacyjnej; a Zagłębie Donieckie jest, jak wiadomo, ośrodkiem ciężkiego przemysłu Unii Sowieckiej. Na tym obszarze mieszczą się bowiem około 2/3 sowieckiej produkcji węgla, a 1/3 ogólnego ciężkiego przemysłu sowieckiego. Po straceniu przez bolszewików pokładów rud w Krzywym Rogu, zakładów przemysłowych w Kijowie i Leningradzie, jak również przemysłu moskiewskiego i charkowskiego, którego nie mogą już w pełni wykorzystać, gdyż akcja lotnictwa w decydujący sposób tamuje w tych okręgach normalny tok pracy, obecnie po niezadługim wyłączeniu zagłębia Donieckiego nieprzyjaciel pozbawiony zostanie ostatnich widoków, któreby mu umożliwiły nawet w części pokrycie zapotrzebowania utraconego przemysłu wojennego.

Kawa płonie

Szwedzkie pisma podały wiadomość z Rio de Janeiro, że od r. 1931 spalono w Brazylii 71,47 miliona worków kawy. Ubiegłego roku ilość zniszczonej kawy wynosiła nie mniej niż 2,82 miliona worków, w pierwszych 5 miesiącach r. 1941 zniszczono dalszych 403.000 worków. W doniesieniu tym wykazuje się dalej na to, że Brazylia, wskutek niemożliwości eksportu do Europy, straciła okrągło 30 proc. swego normalnego wywozu kawy. Aby choć w części poprawić przykre położenie, zawarto pod koniec r. 1940 umowę w Waszyngtonie, którą przyznano Brazylii kontyngent wywozowy, odpowiadający okrągło 59,8 proc. ogólnego importu kawy do Stanów Zjednoczonych z krajów południowo-amerykańsk.ch. Tymczasem wbrew oczekiwaniu cena kawy znacznie podskoczyła. Brazylia rozszerzyła obecnie kontrolę nad tym najważniejszym produktem eksportowym kraju, przez ustanowienie ceny minimalnej. Według rozporządzalnych danych, wywóz kawy brazylijskiej w czasie od stycznia do maja 1941 r. wynosił 6.19 tys. worków, w porównaniu z 5.74 tys. worków w tym samym czasie roku ubiegłego.

Konfiskata 100 milionów jajek

Węgierski minister aprowizacji udał się w tych dniach wspólnie ze swoim sekretarzem w ubraniu robotniczym na targi budapeszteńskie i do sklepów nabiałowych celem zbadania przyczyny zaobserwowanego w ostatnich dniach braku jajek. Minister i jego sekretarz zajęli miejsce w kolejkach przed sklepami. Gdy jednakże przyszła na nich kolej, niewielka ilość jajek, znajdujących się na składzie, została już rozchwytana. Wtedy minister zarządził policji przeprowadzenie rewizi w odnośnych sklepach. W blisko 100 sklepach hurtowych i u detalistów znaleziono przy tym równe 100 milionów jajek, które wystarczają na pokrycie przez 31 tygodni zapotrzebowanie Budapesztu na jajka, które ukryte przez handlarzy żydowskich miały się znowu pojawić na rynku dopiero w cenie 40 halerzy. Minister zarządził natychmiastową rozprzedaż jej. Oprócz tego minister wydał zarządzenie, aby każdemu mieszkańcowi Budapesztu na jego książeczkę zakupów wydawano na tydzień po 3 jajka na osobę. Prokurator Budapesztu nakazał również aresztowanie 5 żydowskich handlarzy masłem, którzy sprzedali 350 centnarów masła po cenach paskarskich.

Krótkie wiadomości

Adolf Hitler przesłał na ręce prezydenta republiki słowackiej dra Tiso z okazji jego urodzin telegram następującej treści: „Z okazji urodzin przesyłam Waszej Ekscelencji moje najserdeczniejsze życzenia. Przy tej sposobności mam na myśli dzielnych żołnierzy słowackich, którzy u boku niemieckich sił zbrojnych wspomagają w uzyskaniu zwycięstwa nad rozkładowymi siłami bolszewizmu. Łączę najlepsze pozdrowienie Adolf Hitler".

Na zaproszenie marszałka Rzeszy Göringa szef sztabu generalnego lotnictwa włoskiego, podsekretarz stanu generał-pułkownik Pricolo odwiedził w czasie od 30 września do 8 października główną kwaterę lotnictwa niemieckiego, przy czym dokonał inspekcji jednostek włoskich na froncie wschodnim.

Jedna z najgłupszych kaczek wymyślonych w ostatnim czasie nazywa Berlin najnowsze pogłoski wymyślone w Ameryce, według których Niemcy miały zaproponować Związkowi Sowietów zawieszenie broni. Z miarodajnej strony niemieckiej stwierdzają, że o tego rodzaju propozycji Niemiec w momencie, kiedy powaliły one na ziemię swego przeciwnika, nie może być w ogóle mowy.

Na specjalne zaproszenie stowarzyszenia chirurgów argentyńskich, w kongresie fachowym, odbywającym się w tych dniach w Buenos Aires wziął również udział oddział chirurgiczny szpitala niemieckiego z naczelnym lekarzem drem Neve na czele. 15-tu lekarzy, rekrutujących się z Argentyny, Brazylji i Chile obecnych było w czasie dokonywania operacyj w szpitalu niemieckim, przy czym wyrażali się z wielkiem uznaniem o wzorowych urządzeniach szpitala, jak również na temat troskliwej opieki pacjentów.

Według doniesienia amerykańskiej ajencji informacyjnej Associated Press z Memphis, w stanie Tennessee, wskutek zderzenia samochodu szkolnego z pociągiem, kierowca samochodu i 5 dzieci szkolnych poniosło śmierć. Ponadto 10 dzieci odniosło rany, częściowo ciężkie.

Przy współpracy kurii biskupiej diecezji Madryt-Alcala została zestawiona lista wszystkich duchownych katolickich, oraz zakonników i zakonnic różnych zakonów, wymordowanych przez komunistów w czasie hiszpańskiej wojny domowej. Według tego zestawienia, ofiarą czerwonej tłuszczy padło około 500 katolickich księży, 2.500 zakonników i 775 zakonnic w samej tylko diecezji Madryt Alcala.

Santiago de Chile szereg większych dzienników zamieścił w ostatnich dniach artykuły wstępne, w których wyraził niezadowolenie z powodu nienależytego funkcjonowania wymiany handlowej ze Stanami Zjednoczonymi. „Mercurio", „Opinion" i „Nacion" solidarnie utyskują na fakt niewłaściwego co do rozmiarów wykonywania zamówień chilijskich, w szczególności zaś, jeśli chodzi o stal i żelazo sporządzane w Stanach Zjednoczonych. Pisma w sposób całkiem niedwuznaczny zaznaczają, że wspólnota amerykańska i dobre stosunki sąsiedzkie polegać winny jedynie na realnych podstawach gospodarczych. Okoliczność tę winny Stany Zjednoczone wziąć pod uwagę, gdyż w przeciwnym razie współpraca amerykańska w innych dziedzinach staje się tylko czczym frazesem.

W związku z rozruchami, które wybuchły w Panamie, donosi Associated Press, iż obecnie władze Stanów Zjednoczonych zamierzają b. prezydenta Ariasa, który przebywa jeszcze poza granicami swego kraju, wydalić ze strefy Kanału Panamskiego oraz wydać w ręce policji panamskiej.

Niezwykle ciekawe światło na kulisy zamachu stanu w Panamie rzuca sprawozdanie korespondenta w Panama-Cyty dziennika „New York Times". Z treści jego depeszy wynika, jakoby nowy prezydent de la Guardia wraz z członkami gabinetu miał zbadać sprawę możliwości uzbrojenia statków Stanów Zjednoczonych podróżujących pod banderą Panamy. Wy-

dany przez rząd Arlasa dekret dotyczący uzbrojenia statków handlowych, ma zdaniem korespondenta prawdopodobnie być niebawem zawieszony.

W miejscowości Sitka na Alasce wyleciał w powietrze podziemny magazyn dynamitu bazy marynarki Stanów Zjednoczonych. Przyczyna eksplozji dotychczas nie została wyjaśniona. Wskutek eksplozji 6 osób poniosło śmierć, zaś 12 odniosło obrażenia. Agencja dowiaduje się również o uszkodzeniu niektórych budynków. Baza w Sitka znajduje się na terenie wysp Baranowa. Jest to jedna z 5-ciu baz wybudowanych przez Stany Zjednoczone na Alasce kosztem 25 milionów dolarów.

W pobliżu San Antonio w Ameryce pewien bombowiec wojskowy runął w czasie lotu zniżonego w kamienicę. Wskutek zderzenia maszyna oraz dom stanęły w płomieniach. Dwaj piloci zostali zabici, a 13-tu członków załogi rannych.

Katastrofalny pożar, jaki szalał na terenach Firestone Rubber Co w Fall River w stanie Massachusetts, strawił 5 gmachów fabrycznych oraz uszkodził 3 budynki. Wysokość szkód oceniają na 13 milionów dolarów. Ogień strawił dwa czteropiętrowe gmachy fabryczne wraz z kosztownymi maszynami, tudzież z olbrzymią ilością półfabrykatów, oraz dwa 4-piętrowe magazyny, zawierające około 30.000 ton kauczuku, w którym przechowywano zapasy tego surowca, wynoszące 125.000 ton. Ponadto pastwą ognia padł 5-ty budynek, stanowiący pomieszczenie biur, oraz częściowemu uległy trzy wielkie gmachy fabryczne i jeden magazyn.

„Chicago Tribune" przynosi sprawozdanie o stosunkach, panujących w Leningradzie. Jak donosi ten dziennik, jeńcy sowieccy wzięci do niewoli przez Finów na froncie karelskim, opisywali straszną nędzę w mieście i liniach obronnych. Niemiecko-fińskie ataki powietrzne na Leningrad spowodowały tam ciężkie ofiary w ludziach. Prasa i radio sowieckie nigdy nie wymieniają cyfr tych strat. Ofiary chowa się potajemnie nocami i nawet nie zawiadamia krewnych o śmierci ich najbliższych. Wprawdzie bolszewicy zezwolili na otwarcie kościołów, jednak nabożeństwa nie mogą się odbywać, ponieważ brak zupełnie księży. Wskutek klęski głodowej liczba wypadków śmierci wśród kobiet i dzieci stale wzrasta. Ludność domaga się coraz energiczniej zrezygnowania z obrony miasta, ponieważ władze w Moskwie nie są w stanie dotrzymać swoich obietnic.

Sprawę odszkodowania za szkody spowodowane przez działania wojenne od 22 czerwca br.

reguluje drugie rozporządzenie o odszkodowaniu za rzeczowe szkody wojenne w Gub. Gen. z dnia 7 sierpnia 1941 roku. (Dz. Rozp. Gub. Gen. Nr 71, str. 463). W myśl tego rozporządzenia mogą mieszkańcy Gub. Gen. nie będący Niemcami (z wyłączeniem żydów) bez uznania roszczenia prawnego otrzymać słuszne odszkodowanie za szkody wojenne powstałe od dnia 22 czerwca 1941 roku na obszarze Gub. Gen., jeżeli w chwili powodującego szkodę zdarzenia mieli swoje miejsce zamieszkania lub swój pobyt w Gub. Gen. Powyższe odszkodowanie zostanie udzielone, jeżeli szkodę rzeczową spowodowały bezpośrednio działania wojenne lub pozostające z nim w bezpośrednim związku zarządzenia wojskowe. Wysokość odszkodowania ustala Urząd szkód wojennych w Krakowie. Odszkodowanie może być udzielone w pieniądzach albo też w formie rekompensaty w naturze. Podania o przyznanie odszkodowania należy składać w Urzędzie dla Szkód Wojennych w Krakowie. Jeżeli szkoda powstała przed wejściem w życie powyższego rozporządzenia, należy podanie złożyć najdalej do dnia 31 grudnia 1941 roku, a jeżeli po wejściu w życie (15. VII. 1941 r.), należy podanie w podanym urzędzie złożyć najdalej w ciągu 6-ciu miesięcy od chwili powstania szkody. O ile ktoś powyższych terminów nie zachowa, nie dostanie żadnego odszkodowania. Postępowanie w omawianej sprawie wolne jest od kosztów i opłat (także stemplowych).

Wiadomości z Lwowa

Tymczasowe użytkowanie ziemi i struktura rolna w Okręgu Galicja

Stosunki rolne w Okręgu Galicji, zmienione pod rządami sowieckimi, doznały tymczasowego uregulowania w rozporządzeniu o tymczasowym użytkowaniu ziemi i strukturze rolnej w okręgu Galicji z dnia 12 września 1941 r. (Dz. Rozp. GG. str. 534). Rozporządzenie to zastrzega sobie późniejsze uregulowanie stosunków, dotyczących własności na rolniczym gruncie i roli w Okręgu Galicji, pozostawia natomiast istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosunki gospodarowania na rolniczym gruncie i roli i użytkowanie ich tymczasowo niezmienione. Do rolniczego gruntu i roli w rozumieniu rozporządzenia należą również nieruchomości, używane do ogrodnictwa, uprawy wina i sadownictwa i rybołówstwa, jakoteż uboczne przedsiębiorstwa rolnicze (przedsiębiorstwa pozostające w bezpośrednim związku terytorialnym i gospodarczym z rolniczą powierzchnią użytkową). Kto jako kierownik gospodarstwa lub w inny sposób współdziałał dotychczas w gospodarowaniu rolniczym gruntem i rolą, obowiązany jest działać również nadal w tym samym rozmiarze. Wyjątki wymagają zezwolenia Starosty Powiatowego (Inspekcji Ziemskiej). Kierownik gminy winien dbać o to, ażeby gospodarowano całą ziemią, nadającą się do rolniczego użytku. W tym celu może on przydzielić niezagospodarowaną rolę odpowiednim osobom lub powołać członków swojej gminy do gospodarowania.

Dla sprawnego administrowania stosunkami rolniczymi tworzy się w Okręgu Galicji Urząd Ziemski, przydzielony do władzy Gubernatora i tworzy się w starostwach powiatowych i miastach wydzielonych stosownie do potrzeby inspekcje ziemskie, przydzielone do władzy Starosty Powiatowego (Miejskiego).

Obowiązujące na dotychczasowym obszarze Generalnego Gubernatorstwa prawo scaleniowe wprowadza się również w Okręgu Galicji. Gubernator (Urząd Ziemski) upoważniony jest, na wniosek lub z urzędu, również bez wdrożenia postępowania scaleniowego, zmieniać stosunki gospodarowania i użytkowania, jeśli to jest wskazane w interesie publicznym, w szczególności w celu podniesienia wydajności rolnictwa i stworzenia zdrowej struktury rolnej.

Zabezpieczone, według rozporządzenia w sprawie tymczasowego zabezpieczenia całkowitego sowiecko-rosyjskiego majątku państwowego w Okręgu Galicji z dnia 1 sierpnia 1941 r. (Dz. Rozp. GG. str. 447) rolniczy grunt i rolę przydziela się w celu administracji Rządowi Generalnego Gubernatorstwa (Głównemu Wydziałowi Wyżywienia i Rolnictwa).

Wykroczenia przeciw przepisom tego rozporządzenia karane będą karą więzienia i grzywną lub jedną z tych kar. Karom tym podlega w szczególności, kto zmienia samowolnie istniejące stosunki gospodarowania lub użytkowania. Gubernator (Urząd Ziemski) obowiązany jest odebrać użytkowanie gruntu osobom, które zostały ukarane, oraz wykluczyć je od wszelkiego przydziału gruntu. Na gminy może Gubernator (Urząd Ziemski) nałożyć karę porządkową, którą ma się rozłożyć na wszystkich, lub na poszczególnych mieszkańców gminy, jeśli nie wypełnia zobowiązań, zawartych w przepisach niniejszego rozporządzenia.

Wiadomości potoczne

JĘDRZEJÓW

16 X 1941

Zaciemnianie na obszarze Generalnego Gubernatorstwa. W dniu 16-go i 17-go bieżącego miesiąca obowiązuje mieszkańców Generalnego Gubernatorstwa przeprowadzenie zaciemniania w godzinach 17.50 — 7-ma rano,

Kradzież koni z wozem. Gospodarzowi Romanowi Gomulińskiemu w Przyłęku, gminy Nawarzyce skradziono w nocy dwa konie z uprzężą i wóz ogólnej wartości 10 tysięcy złotych. Kradzieży dokonało trzech osobników, za którymi policja zarządziła pościg.

WŁOSZCZOWA

Kradzieże rowerów. Ostatnio na terenie powiatu włoszczowskiego zanotowano szereg kradzieży rowerów, pozostawionych chwilowo bez opieki na ulicach i mieszkań. W Włoszczowie skradziono rowery Tadeuszowi Kowalskiemu i Leonowi Kaczkowskiemu, a w okolicy, między innymi we wsi Woli Wiśniowej (gminy Włoszczowa) — Janowi Szczepanikowi. Temu ostatniemu miał rower skraść Stanisław Bąba z Woli Wiśniowej, który ukrywa się.

KIELCE

Zmiana określenia urzędowego. Czwarte rozporządzenie o odbudowie Administracji Generalnego Gubernatorstwa z dnia 25 września 1941 roku (Dz. Rozp. GG. str. 561) zmienia określenie urzędowe „Szef Okręgowy" na określenie urzędowe „Gubernator Okręgu". Urząd Gubernatora Okręgu nosi odtąd nazwę „Urząd Okręgu".

Pierwszy śnieg. W ubiegłą niedzielę w kieleczyźnie i w sąsiednich powiatach spadł pierwszy śnieg. W godzinach rannych z powłoki chmurnej spadł deszcz, który niespodziewanie pomieszany ze śniegiem zamienił się w wichurę śnieżną, pokrywając ziemię białym całunem. Po południu śnieg stajał, tworząc kałuże na chodnikach i drogach. „Biały gość" dał przedsmak zbliżającej się zimy. Bezwątpienia jest to mała przygrywka do zimy, lecz na ogół ludzie pocieszają się, że nastaną jeszcze ciepłe i słoneczne dnie, które dadzą możność zaopatrzenia się na zimę w ziemniaki i opał.

Dary amerykańskie dla miasta Warszawy. W ostatnim miesiącu ROM w Warszawie, otrzymała większą partię darów amerykańskich z ostatniego transportu przypadającego według rozdzielnika dla miasta Warszawy. Ogółem otrzymano: 8778 sztuk odzieży wierzchniej, 895 sztuk bielizny i 755 par obuwia. Z wyjątkiem małej ilości obuwia, cała odzież była używana. Prócz wyżej wspomnianych darów od dostawców i osób prywatnych ROM zakupiła: 655 sztuk odzieży, 300 sztuk bielizny oraz 12 koców na ogólną sumę 198.678 złotych.

Pięć kradzieży w jednym dniu. Kroniki policyjne w Kielcach zanotowały w jednym dniu pięć różnych kradzieży, mianowicie: z mieszkania Heleny Rybińskiej (przy ulicy Wesołej 23) — torebki z zawartością 68 złotych; Janiny Jarosz (Leśna 15) — 20 metrów kretonu wartości sto złotych, i Stefanii Laskowskiej (Bodzentyńska 34) — z szuflady 300 złotych gotówką oraz na targu: Jadwidze Patrzałek (Chęcińska 44) — z torebki 105 złotych i dowód osobisty, i Janinie Stępniewskiej (Średnia 19) — również z torebki 120 złotych.

Pół roku więzienia za kradzież gęsi. Sąd okręgowy w Kielcach skazał mieszkańców Kielc: Jana i Józefa Zychów oraz Stanisława Romańca po pół roku więzienia karnego za kradzież pięciu gęsi Janowi Barkiewiczowi. Na rozprawie sądu grodzkiego w Kielcach wymienieni zostali uniewinnieni z braku dostatecznych dowodów winy. Sprawa w sądzie okręgowym znalazła się na skutek apelacji oskarżyciela publicznego.

Ukarany zwyrodnialec. 55-letni J. N. z Kielc został skazany na pół roku więzienia za dokonanie czynu nierządnego względem czternastoletniej T. G. Rozprawa odbyła się w sądzie okręgowym kieleckim przy drzwiach zamkniętych.

Napad rabunkowy. Pięciu bandytów uzbrojonych w karabiny i rewolwery dokonało w nocy napadu rabunkowego na mieszkania Józefa Góreckiego i Stefana Gaudyna w Dębnie, gminy Słupia Nowa. Sprawcy zrabowali nakrycia stołowe, zegarek złoty, obrączkę złotą, 20 metrów płótna białego, materiał na ubranie, kożuch męski, palta i kostumy damskie ogólnej wartości kilka tysięcy złotych.

MIECHÓW

Skazanie notorycznego złodzieja. Sąd grodzki w Miechowie skazał mieszkańca Słomnik, Stefana Makowskiego, na łączną karę jednego roku i 9 miesięcy więzienia za szereg kradzieży na targu w Miechowie. Makowski był już karany za kradzieże i ucieczkę z aresztu. Skazany odpowiadał z więzienia.

Bułgaria stoi wyraźnie, otwarcie i zdecydowanie u boku państw nowej Europy

Minister spraw wewnętrznych Bułgarii Gabrowski bawił w ubiegłą niedzielę w Skoplie, gdzie dokonał otwarcia święta winobrania. Przy tej okazji minister wygłosił przemówienie, w którym m. in. zaznaczył, że nowa Europa postępuje naprzód i niemal codziennie jesteśmy świadkami jej triumfów. Zwróciwszy następnie uwagę na fakt, iż bolszewizm, największy wróg nowej Europy, prawdy i sprawiedliwości został śmiertelnie rażony, minister wyraził przekonanie, iż nowa Europa zwycięży, przynosząc po wsze czasy wolność i zjednoczenie narodu bułgarskiego. Bułgaria stoi wyraźnie, otwarcie i zdecydowanie po stronie nowej Europy i u boku tych, którzy ją tworzą.

Bomby atomowe tematem dyskusji kongresu uczonych sowieckich

Dzienniki szwedzkie omawiają na swych łamach następujące pochodzące z Londynu doniesienie: „W Moskwie rozpoczął się obecnie kongres uczonych sowieckich, którego tematem jest sprawa stosowania nowych środków wojennych. W związku z tym oświadczył uczony Kopicka, iż istnieje możliwość powiększenia siły wybuchowej materiałów eksplodujących. Tak naprzykład możnaby wykorzystać olbrzymią energię powstałą przy rozbijaniu atomów. Jedna tylko taka bomba atomowa mogłaby zniszczyć nawet milionowe miasto". Dlaczego — pytają się dzienniki szwedzkie — dopiero obecnie bolszewicy zaczynają się głowić nad tego rodzaju pomocą, która z pewnością byłaby władcom z Kremla bardzo na rękę?

Nowy kraj rolników w północnej Brabancji

Haga. W ramach holenderskiego programu zatrudnienia bezrobotnych, którzy niezależnie od innych zarządzeń na najbliższy czas powołał do życia 120 obozów robotniczych, mieszczących około 16.000 zdolnych do pracy mężczyzn, dokonuje się w obecnej chwili na terenie prowincji północno-brabańskiej na wielką skalę zakrojone roboty melioracyjne oraz modernizację tej prowincji w dziedzinie budowy dróg. Program przewiduje użyźnienie pustkowi, ich zalesienie i odwodnienie, dalei doprowadzenie do stanu używalności złych dróg, budowę dróg kołowych, oczyszczanie i regulację strumyków oraz regulację i uzbrojenie istniejących grobli i tam. Dzięki tym robotom melioracyjnym czynniki rządowe mają nadzieję podwyższenia o 100 procent wydajności ziemi bez uciekania się do nadzwyczajnych wydatków i sięgania po siły robocze.

Akt oskarżenia w Riom

Vichy. Z dobrze poinformowanej strony komunikują, że generalny prokurator Cassagnou będzie już w możności doręczyć prezydentowi najwyższego trybunału pełny tekst punktów oskarżenia przeciwko Leonowi Blumowi, Edwardowi Daladierowi, Guy La Chambre, generałowi Gamelin i Pierre Jaconet'owi.

Ważny ten i bardzo obszerny akt zostanie natychmiast przekazany szefowi państwa, marsz. Petain'nowi. Marsz. Petain będzie zatem jeszcze przed 15 października posiadał zapatrywania najwyzszego trybunału w Riom, który opiera się na podstawie prawniczej, oraz projekty politycznego trybunału, który na podstawie pierwszych dowodów opracuje sprawę według politycznych i moralnych zasad marsz. Petain'a.

Potwierdza się równocześnie wiadomość, że do chwili obecnej nie ma żadnych sankcyj przeciwko b. premierowi Pawłowi Reynaud, jak również przeciwko Jerzemu Mandlowi.

„Nie dano mi środków do wygrania wojny — to jest główny punkt obrony generalissimusa Gamelin'a. We wszystkich swoich sprawozdaniach generalissimus wskazuje na to, że od szeregu lat domagał się od parlamentu dział, amunicji i samolotów, ale że odpowiedzialne wydziały senatu i parlamentu stale odrzucały jego żądania. Obrońcami gen. Gamelin'a są dwaj b. przewodniczący Izby adwokackiej w Tuluzie, Arno i Puntou.

Marynarka niemiecka na Morzu Czarnem

Natychmiast po zajęciu szeregu portów nad Morzem Czarnym, marynarka niemiecka przystąpiła do zabezpieczenia tych baz morskich, które w bardzo krótkim czasie naprawiono, czy rozbudowano.

Posiłki i aprowizację dla posuwających się wojsk dostarczano przy pomocy zdobytych okrętów. Obecnie liczne jednostki pełnią w dalszym ciągu służbę jako poławiacze min, które szereg portów oraz ujścia rzek oczyściły z pól minowych.

W stoczniach i zakładach portowych w szerokim zakresie podjęto znowu pracę, którą wykonuje się na rachunek niemieckiej marynarki wojennej. W jednym z portów, położonych nad Morzem Czarnym, przed niedawnym czasem garstka żołnierzy niem. marynarki wojennej śmiałym wypadem zabrała dwa sowieckie statki o pojemności 1.000 ton każdy, przy czym nieprzyjacielowi mimo silnego własnego ognia artyleryjskiego oraz maszynowego, nie udało się statków tych odzyskać.

U ujścia odnogi pewnej rzeki do Morza Czarnego, oddziały poszukujące niemieckiej marynarki wykryły szereg sowieckich statków, które uciekający bolszewicy starali się zatopić. Są to cztery statki - bagry, z których niektóre zostały wykonane w ubiegłym roku w Kijowie, sześć pogłębiarek oraz dwa statki holownicze.

Uciekając, bolszewicy nie mieli nawet czasu, aby je zniszczyć, lecz poprostu spuścili je na dno rzeki. Natychmiast podjęto prace nad ich wydobyciem, po czym statki te w stanie nieuszkodzonym zostały przekazane do celów służbowych.

Oddziały niemieckie marynarki odznalazły u ujścia rzek do Morza Czarnego znaczną ilość sowieckich jednostek rzecznych, motorówek itp., które bolszewicy ukryli w sitowiu, względnie zatopili. Jednostki te zostały przejęte przez niemiecką marynarkę, która w niektórych wypadkach podjęła prace nad wydobyciem ich z dna rzeki.

Ostatnie wiadomości

W obliczu stale postępującej niemieckiej ofensywy na Moskwę, na rynku akcyjnym w Nowym Jorku panowała silna baissa, przy czym akcje notowane były po najniższym kursie, jaki obserwowano na przestrzeni ostatnich 3 miesięcy. W porównaniu do tygodnia ubiegłego zaznaczyła się zwyżka obrotów mianowicie z 410 000 sztuk akcyj na 546.000. Akcje przemysłowe spadły przecietnie o 4 punkty. Bony uzyskały zniżkową.

Radca ambasady przy ambasadzie Stanów Zjednoczonych w Londynie Herszel Johson został mianowany przez Roosevelta posłem Stanów Zjenoczonych w Sztokholmie, jako następca dotychczasowego posła Sterlinga.

Podczas, gdy wiadomość o wylądowaniu w Archangielsku angielskiego korpusu ekspedycyjnego wywołała w Stanach Zjednoczonych A. P. wielki entuzjazm, obecnie ostatnie doniesienia zwracają uwagę na fakt, iż sytuacja Archangielska daje powód do wielu obaw. Wszak na 65 stopni północnej szerokości geograficznej obecnie temperatura spadła znacznie poniżej zera. Fakt wylądowania nie ma poza tym żadnego znaczenia strategicznego. Conajwyżej możnaby przypuszczać, iż w związku z obecną beznadziejną sytuacją samopoczucie bolszewików mogłoby się wskutek tego nieco polepszyć.

Pomimo zdemontowania przez czynniki sowieckie coraz liczniej obiegających pogłosek i informacji na temat wydanych w Moskwie zarządzeń ewakuacyjnych, w berlińskich kołach politycznych żywi się przekonanie, że te pogłoski i wiadomości są mimo wszystko prawdziwe.

Niemal bezpośrednio u ujścia rzeki Sekwany na terenie Normandii wybudowano nowy most, który po ostatecznym wykończeniu będzie największym w Europie mostem przerzuconym przez rzekę. Most ten pozwoli na wybitne skrócenie drogi do Havru, Bretanii oraz z resztą Francji zachodniej.

Premier bułgarski profesor dr Filoff opuścił Sofię, udając się z wizytą do Budapesztu, dokąd przybędzie w środę. Odwiedzi on premiera Węgier Bardossy'ego a ponadto jako minister oświaty zrewizytuje on węgierskiego ministra oświaty zrewizytuje on węgierskiego ministra oświaty Homana.

Na skutek zarządzenia gubernatora Bukowiny generała Calotesco w Czerniowcach, weszło w życie rozporządzenie w sprawie żydów w getcie, urządzonym w jednej z dzielnic miasta. Równocześnie ukazało się zarządzenie o wprowadzeniu kary śmierci za akty gwałtu, za kradzieże i inne przestępstwa na terenie getta.

Szkoła dla policji polskiej w Nowym Sączu

Otwarto tu szkołę policyjną dla Polaków, który dotąd jeszcze nie służyli w policji. Zgłoszenia do tej szkoły są dobrowolne. Szkoła położona jest w dzielnicy Nowego Sącza, która ma być w przyszłości w modernistyczny sposób rozbudowana. Uczniowie szkoły policyjnej po przejściu przeszkolenia wejdą w skład normalnych oddziałów policji polskiej i będą wykonywali swe obowiązki, mające na celu strzeżenie porządku i bezpieczeństwa wobec ludności polskiej.